

Dosarul nr. 3ra-972/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (E. Palanciuc)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Negru, A. Pahopol, A. Bostan)

DECIZIE

08 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Olga Demian, reprezentată de avocatul Dumitru Bejenar,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Olga Demian împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren,

împotriva deciziei din 19 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Olga Demian și a fost menținută hotărârea din 10 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind tardivă,

c o n s t a t ă :

La data de 06 decembrie 2012 Olga Demian a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la data de 12 septembrie 1994, în baza certificatului de moștenitor testamentar nr.5-1000, a obținut în proprietate 1/2 cotă-parte din construcțiile locative (casă de locuit pe suprafața de 86,5 m.p. și casă de locuit pe suprafața de 24,7 m.p.) amplasate pe terenul cu nr. cadastral xxxxx cu suprafața de 0,1 ha - amplasat în mun. Chișinău, str. Dragomirna 7. Prin același certificat de moștenitor

testamentar, cealaltă 1/2 cotă-parte din construcțiile locative a fost obținută în proprietate de fratele ei - Iacob Demian.

A mai indicat reclamanta că atât ea, cât și fratele ei, Demian Iacob, au obținut dreptul de proprietate asupra celor 2 construcții locative amplasate în mun. Chișinău, str. Dragomirna 7, de la părinții săi - Demian Andrei și Vera. La data de 22 decembrie 2010 a devenit unica proprietară a construcțiilor locative amplasate în mun. Chișinău, str. Dragomirna 7, în temeiul certificatului de moștenitor testamentar nr. 9775.

La fel, reclamanta a menționat că în rezultatul obținerii dreptului de proprietate asupra construcțiilor locative amplasate pe terenul cu nr. cadastral xxxxx, a hotărât să solicite autorităților administrației publice locale, să-i fie atribuit în proprietate lotul de pământ de pe lângă casă.

Astfel, la data de 01 aprilie 2011 Consiliul municipal Chișinău a emis decizia nr.2/31-20 prin care i-a autentificat dreptul de proprietate privată asupra lotului de pământ nr. 1 cu suprafața de 0,0783 ha, inclusiv 0,0183 ha ca urmare a cumpărării la preț normativ pentru deservirea și exploatarea casei de locuit din str. Dragomirna 7, iar lotul de pământ nr. 2 cu suprafața de 0,0739 ha din str. Dragomirna 7, Consiliul municipal Chișinău l-a stabilit ca proprietate municipală.

Ulterior, în baza deciziei nr.2/31-20, Primăria mun. Chișinău la 18 mai 2011 a eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.0100201127, în care suprafața de teren repartizată în proprietatea ei, constituia 0,0783 ha.

A afirmat Olga Demian că decizia Consiliului municipal Chișinău nr.2/31-20 din 01 aprilie 2011 și titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.0100201127 din 18 mai 2011, sunt ilegale și neîntemeiate, deoarece atât prin decizie, cât și prin titlul, s-a micșorat suprafața lotului aferent casei de locuit ce-i aparține. La fel, suprafața lotului aferent casei de locuit a fost micșorată de la suprafața de 0,1 ha, la cea de 0,0783 ha, iar din diferența de 0,0739 ha Consiliul municipal Chișinău a format un nou bun imobil și l-a stabilit în proprietate municipală.

Reclamanta a mai menționat că în rezultatul micșorării suprafeței terenului cu nr. cadastral xxxxx aferent casei de locuit, a fost lipsită fără nici un temei legal de o bună parte a terenului său, a cărui posesor este. De asemenea, în urma modificărilor configurației geometrice, precum și a suprafeței terenului, a fost lipsită de accesul în curtea casei de locuit (lipsind-o de poarta de acces, poartă construită din banii personali), iar hotarele stabilite au fost trasate în așa mod, încât aproape ating colțul casei de locuit, mai mult ca atât a lipsit-o de acces spre grădina sa, viță -de-vie și pomii fructiferi, care constituie o sursă de existență importantă.

A relatat reclamanta că începând cu 16 mai 1927, părinții săi - Demian Andrei și Demian Vera, erau proprietari ai caselor de locuit, amplasate pe un lot de pământ cu o suprafață de 0,4 ha (conform Proiectului Actului de vindere cumpărare din 16.05.1927). În această situație, pe parcursul vieții, timp de 74 ani s-a folosit de terenul cu suprafața de 0,1018 ha, ca lot de pământ aferent casei de locuit. Pe acest teren cu suprafața de 0,1018 ha, atât părinții săi, cât și ea nemijlocit, au construit un gard în jurul terenului pe care îl poseda, au construit diferite construcții (șoproane), au sădit o mică livadă și

grădină, și-a amplasat o poartă, iar acum prin decizia și titlul contestat pârâții au lipsit-o de toate acestea, mai mult ca atât, conform p.4.7 din decizie, i se impune să elibereze lotul de pământ nr.2 cu suprafața de 0,0739 ha, de care ultima s-a folosit mai mult de 74 de ani.

Olga Demian a susținut că, atât părinții ei, cât și ea nemijlocit, începând cu anul 1927 au achitat impozitul funciar pentru 0,1 ha, dar nu pentru 0,0783 ha, așa cum pârâții i-au atribuit reclamantei. Faptul că casele de locuit ce-i aparțin erau amplasate pe o suprafață de 0,1 ha se confirmă documental prin 7 acte din dosarul cadastral al bunului imobil xxxxx - planul schematic din 08 mai 1953, prevedea configurația tenului din mun. Chișinău, sect. Buiucani, str. Dragomirna 7. Conform acestei configurații, terenul din str. Dragomirna 7 a fost constituit dintr-o suprafață de 0,1 ha și o anexă de 0,06 ha în folosință temporară; - cartea de proprietar pentru terenul amplasat în Chișinău, str. Dragomirna 7, la situația din 08 septembrie 1948 prevedea că suprafața lotului de pământ aferent construcțiilor locative constituia 0,1018 ha, iar o suprafață de 0,0662 era dată în folosință temporară proprietarilor caselor de locuit; - actul „Заклучение о регистрации домовладение”, la situația din anul 1957, suprafața lotului de pământ destinat construcțiilor locative din str. Dragomirna 7 constituia 0,1018 ha; - certificatul BIT eliberat la 14 martie 1958 unde este stabilit că părinții Demian Andrei și Demian Vera proprietari a unui teren din str. Dragomirna 7, cu o suprafață totală de 0,1018 ha, iar în folosință temporară aceștia mai dețineau și un teren cu o suprafață de 0,0662 ha; - cartea de proprietar pentru terenul amplasat în Chișinău, str. Dragomirna 7, la situația din 16 noiembrie 1965 prevedea că suprafața lotului de pământ aferent construcțiilor locative constituia 0,1 ha; - actul de inspecție pentru terenul din str. Dragomirna 7, care prevedea că construcțiile locative erau amplasate pe un teren cu suprafață de 0,1 ha; - extrasul din Registru bunurilor imobile, la situația din 04 aprilie 2008, terenul aferent pe care erau amplasate construcțiile locative constituia suprafața de 0,1 ha.

A remarcat reclamanta că casele de locuit erau amplasate pe o suprafață de 0,1 ha fapt ce se confirmă prin răspunsul ÎS „Cadastru”, care a menționat că la data de 06 martie 2009, suprafața terenului aferent caselor de locuit din str. Dragomirna 7 constituia 0,1 ha.

Mai mult ca atât, la data de 28 martie 2012, în interpelările efectuate, Agenția Relații Funciare și Cadastru, a specificat că la întocmirea titlului s-au admis erori, deoarece nu s-a ținut cont de amplasamentul și configurația reală a sectorului de teren de care reclamanta s-a folosit permanent. La fel, a conchis că la întocmirea titlului s-au admis încălcări a art. 18 alin. (4) lit. a) din Legea cadastrului bunurilor imobile. La fel, a indicat că planul cadastral poate fi modificat numai cu acordul titularului de drepturi, ale căror interese sânt atinse, din aceste considerente Agenția a dat mai multe recomandări privind înlăturarea erorilor din titlul.

A subliniat Olga Demian că la emiterea deciziei și titlului au fost încălcate prevederile art. 4 alin. (4) lit. a) din Legea cadastrului bunurilor imobile, art. 14 alin. (1) din Legea privind formarea bunurilor imobile, p.6 din Regulamentul cu privire la modul

de transmitere în proprietate privată a loturilor de pământ de pe lângă casă în localități, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.984 din 21 septembrie 1998.

De asemenea, a specificat că la întocmirea actelor contestate, a fost modificat fără temei legal planul cadastral și configurația geometrică, precum și suprafața terenului, or, toate aceste schimbări au fost efectuate fără acordul titularului de drepturi ale căror interese sunt atinse.

Totodată, a susținut că la întocmirea deciziei și titlului, pârâții din terenul cu nr. cadastral 0100201127 situat la adresa Chișinău, sect. Buiucani, str. Dragomirna 7 pe suprafața de 0,1 ha, au format 2 loturi de teren cu suprafața de 0,0783 ha și unul cu suprafața de 0,0739 ha, ca urmare a apărut un nou sector de teren cu suprafața de 0,0739 ha, care anterior nu a mai existat.

A mai indicat că la întocmirea deciziei și titlului prin care s-a format un nou bun imobil, pârâții nu au ținut cont de nici o consecutivitate, dar în mod samavolnic dintr-un teren care era destinat folosinței și exploatării casei de locuit, au format 2 bunuri imobile. Pârâții au ignorat și prevederile pct.6 al Regulamentului cu privire la modul de transmitere în proprietate privată a loturilor de pământ de pe lângă casă în localități, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.984 din 21 septembrie 1998, care prevede că autoritățile administrației publice locale transmit terenurile în proprietatea proprietarilor caselor de locuit în limitele prevăzute de documentele de atribuire a terenului pentru construcția și exploatarea casei de locuit, deci nu au luat în considerare documentele de atribuire a terenului din dosarul cadastral nr.xxxxx, conform cărora suprafața de teren pentru construcția și exploatarea casei de locuit constituie 0,1018 ha și nici într-un caz nu suprafața de 0,06 ha.

În aceste condiții, reclamanta a invocat că decizia și titlul de autentificare urmează a fi anulate, deoarece, acestea nu corespund legislației și contravin normelor imperative ale legii. Temeiul de nulitate al actelor care se solicită este un temei de nulitate absolută, care nu este prescriptibil.

A afirmat Olga Demian că la 03 aprilie 2012 și la 21 septembrie 2012 s-a adresat cu cereri de anulare a deciziei și titlului, însă pârâții, atât la data de 21 mai 2012, cât și la 25 octombrie 2012, au respins cererile, fără a ține cont de faptul că dreptul de proprietate este un drept absolut, nu poate fi limitat decât în cazurile prevăzute de lege. Dreptul asupra unui imobil include în sine dreptul de proprietate asupra caracteristicilor imobilului dat, caracteristici care includ în sine suprafața, orientare în spațiu, valoare, grad de fertilitate. Proprietatea este, în condițiile legii, inviolabilă. Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

Astfel, a considerat că aceste acțiuni ale pârâților constituie atentare la dreptul de proprietate a persoanei care i-au adus grave prejudicii morale și materiale.

Prin încheierea din 22 martie 2013 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, cauza civilă respectivă a fost strămutată pentru soluționare în fond conform competenței către Judecătoria Centru, mun. Chișinău (vol. I, f. d. 51).

Prin decizia din 17 iunie 2013 a Curții de Apel Chișinău a fost respins recursul declarat Olga Demian și a fost menținută încheierea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 22 martie 2013 (vol. I, f. d. 71 -74).

Ulterior, reclamanta Olga Demian a depus o cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând instanței anularea pct. 1-2, pct. 4.1- 4.7, pct. 5.1-5.2, pct. 6, pct. 7.1-7.2 din decizia Consiliului municipal Chișinău nr.2/31-20 din 01 aprilie 2011, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.0100201127 din 18 mai 2011, obligarea emiterii a unei decizii și titlu de autentificare nou, privind atribuirea lotului de pământ aferent casei de locuit în care suprafața terenului cu nr. cadastral xxxxxx să constituie 0,1 ha, conform situației documentare de la OCT Chișinău până la data de 13 ianuarie 2011 cu încasarea cheltuielilor de judecată.

Suplimentar argumentelor expuse în cererea de chemare în judecată depusă inițial, Olga Demian a indicat că a primit răspuns la cererea prealabilă la data de 21 octombrie 2012, depunând acțiunea la 06 decembrie 2012, nefiind necesară depunerea în termen de 30 zile de la recepționarea răspunsului, deoarece, acțiunea înaintată se examinează în procedură contencioasă și nu contencios administrativ, fapt pentru care reclamanta a achitat și taxa de stat.

Prin hotărârea din 10 aprilie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Olga Demian a fost respinsă ca tardivă.

La data de 13 aprilie 2017 și 14 iulie 2017 Olga Damian a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 19 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Olga Damian și a fost menținută hotărârea din 10 aprilie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La data de 22 mai 2018, prin intermediul oficiului poștal, Olga Demian, reprezentată de avocatul Dumitru Bejenar a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și o consideră ilegală, deoarece instanța de apel la emiterea deciziei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

A menționat că temeiul de nulitate al actelor care se solicită a fi anulate este un temei de nulitate absolută, iar conform art. 217 Codul civil, acțiunea în constatarea nulității absolute este imprescriptibilă. Conform art. 17 alin. (1) a Legii contenciosului administrativ, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel.

A invocat că Regulamentul cu privire la modul de transmitere în proprietate privată a loturilor de pământ de pe lângă casă și în localități, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 984 din 21 septembrie 1998, este un act normativ ce constituie cadrul normativ

al legii privind administrarea și deetimizarea proprietății publice, iar orice litigiu pe marginea unui act emis în baza acestui Regulament, reprezintă un litigiu de privatizare și în conformitate cu normele legale citate supra se prescrie la expirarea a 3 ani. Iar reieșind din prevederile Legii nr. 780 privind actele legislative, la determinarea termenului de prescripție al litigiului în cauză, urmează a fi aplicată Legea privind administrarea și deetimizarea proprietății publice ori aceasta este o lege mai nouă și o lege specială în coraport cu Legea contenciosului administrativ.

În circumstanțele date a mai invocat recurenta că instanțele de judecată ierarhic inferioare greșit au aplicat în speță prevederile art. 17 din Legea contenciosului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că Curtea de Apel Chișinău a emis decizia contestată la data de 19 decembrie 2018, însă date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat de Olga Damian, reprezentată de avocatul Dumitru Bejenar, la data de 22 mai 2018, prin intermediul oficiului poștal, este în termen.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 01 august 2018 completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea respingerii ca tardive a pretenției cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a acțiunii din alte motive decât cele invocate de către instanțele ierarhic inferioare, în rest cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din materialele dosarului s-a stabilit că la 01 aprilie 2011, Consiliul mun. Chișinău a emis decizia nr. 2/31-20 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată comună asupra lotului de pământ nr. 1 cu suprafața de 783 m.p., inclusiv, 183 m.p. ca

urmare a cumpărării la preț normativ din str. Dragomirna, 7 de către Olga Demian pentru deservirea și exploatarea casei de locuit conform planului anexat, stabilind ca proprietate municipală lotul de pământ nr. 2 cu suprafața de 739 m.p. (f.d. 8-9, vol. I).

Ulterior, la 18 mai 2011, în temeiul deciziei menționate și contractului de vânzare-cumpărare nr. 4339 din 17 mai 2011, Primăria mun. Chișinău a eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren în privința lotului de pământ cu suprafața de 0,0783 ha (f.d. 10, vol. I).

Tot din actele cauzei rezultă că la data de 06 decembrie 2012, Olga Demian s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 2/31-20 din 01 aprilie 2011, titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 0100201127 din 18 mai 2011 și obligarea emiterii unei decizii și a unui alt titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren aferent casei de locuit, în care suprafața terenului cu nr. cadastral xxxxx să constituie 0,1 ha, conform situației documentare de la OCT Chișinău până la data de 13 ianuarie 2011, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia respingerii cererii de chemare în judecată depusă de Olga Demian ca fiind tardivă.

În susținerea soluției date instanța de fond s-a bazat pe prevederile art. 17 alin. (1) lit.b) din Legea contenciosului administrativ și a stabilit că cererea de chemare în judecată este depusă în instanța de judecată tardiv. Or, termenul de adresare în judecată cu acțiune cu privire la anularea deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 2-31/20 din 01 aprilie 2011 și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren din 18 mai 2011, urmează a fi calculat de la data expirării termenului de examinare a cererii prealabile înaintată de Olga Demian, adică de la data de 21 octombrie 2012. Astfel, reclamanta Olga Demian a fost în drept de a depune acțiunea în instanța de judecată până la 21 noiembrie 2012, pe când, reclamanta a depus cererea de chemare în judecată abia la data de 06 decembrie 2012, adică peste termen.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de Olga Demian a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia, menținând hotărârea primei instanțe, pe care a considerat-o întemeiată și legală.

Analizând conținutul actelor contestate în contextul normelor de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că soluția instanțelor de judecată ierarhic inferioare cu privire la respingerea cererii de chemare în judecată în întregul ei ca fiind tardivă este greșită.

Conform art. 271 din Codul civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Din materialele dosarului rezultă că, în cadrul dezbaterilor judiciare în prima instanță, reprezentantul Consiliului mun. Chișinău, Elena Lesnic a invocat că acțiunea înaintată de către Olga Demian a fost depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Conform art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Conform art. 16 alin. (1) din Legea enunțată, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Conform art. 17 alin. (1) lit. a) și alin. (4) din Legea enunțată, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia. Termenul de 30 de zile specificat la alin. (1) este termen de prescripție.

Cu referire la prevederile normelor de drept enunțate, se constată că, termenul de adresare în instanța de contencios administrativ curge fie de la data comunicării răspunsului la cererea prealabilă, fie de la data expirării termenului de 30 de zile în care autoritățile indicate erau obligate să examineze cererea prealabilă.

Actele cauzei denotă faptul că la data de 21 septembrie 2012, Olga Demian a depus la Consiliul mun. Chișinău cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 2/31-20 din 01 aprilie 2011, titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 0100201127 din 18 mai 2011 și obligarea emiterii unei decizii și a unui alt titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren aferent casei de locuit, în care suprafața terenului cu nr. cadastral xxxxx să constituie 0,1 ha, conform situației documentare de la OCT Chișinău (f. d. 30, vol. I).

De asemenea, actele cauzei denotă faptul că la data de 25 octombrie 2012, Olga Demian a recepționat răspunsul Consiliului mun. Chișinău nr. 21/558-df.

Așadar, Colegiul reține că termenul de depunere a cererii de chemare în judecată a început să curgă de la data de 26 octombrie 2012 și a expirat la data de 26 noiembrie 2012, pentru pretenția cu privire la anularea deciziei Consiliului mun. Chișinău din 2/31-20 din 01 aprilie 2011, însă cererea de chemare în judecată a fost depusă de Olga Demian doar la data de 06 decembrie 2012, adică cu omiterea termenului prevăzut de art. 17 alin. (1) lit.a) din Legea contenciosului administrativ și nu a solicitat, conform art. 17 alin.(5) din Legea enunțată și art. 116 alin. (1) Codul de procedură civilă, repunerea în termen.

În contextul celor expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că atât prima instanță, cât și instanța e apel temeinic și legal au ajuns la concluzia respingerii acțiunii în partea contestării deciziei

Consiliului mun. Chișinău nr. 2/31-20 din 01 aprilie 2011 ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Astfel, argumentele recurente precum că instanțele de judecată la adoptarea actelor judecătorești contestate eronat au aplicat prevederile art. 17 din Legea contenciosului administrativ nu pot fi reținute ca întemeiate.

Totodată, Colegiul constată că instanțele de judecată ierarhic inferioare eronat au respins ca tardivă și pretenția Olgăi Demian cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 0100201127 din 18 mai 2011, deoarece acesta nu cade sub incidența Legii contenciosului administrativ și nici nu poate face obiectul acțiunii în contenciosul administrativ, din următoarele considerente.

Actul administrativ poate fi definit ca fiind un act unilateral, cu caracter normativ sau individual, adoptat sau emis de către o autoritate publică sau de o persoană privată împuternicită prin lege sau printr-un act administrativ, în mod unilateral, în baza și în vederea exercitării legii, pentru nașterea, modificarea sau stingerea unor raporturi juridice de drept administrativ.

Astfel, ținând cont de prevederile art. 2 și art. 3 din Legea contenciosului administrativ, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie: - actul administrativ cu caracter normativ sau individual; - contractul administrativ; - nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege - refuzul autorității publice de a primi cererea persoanei sau faptul de a nu răspunde petiționarului în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii, dacă legea nu prevede altfel.

La caz însă, se constată că titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nu se încadrează în noțiunea de act administrativ și respectiv nu pot fi aplicate prevederile art. 17 din Legea contenciosului administrativ.

Totodată, cerința menționată supra este o pretenție subsecventă celei cu privire la contestarea actului administrativ și rezultă din aceasta. În consecință, dat fiind respingerea pretenției cu privire la anularea actului administrativ, instanța de recurs concluzionează că pretenția dată este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanțele ierarhic inferioare eronat au respins ca tardivă și pretenția Olgăi Demian cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Olga Demian, de a casa decizia din 19 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 10 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea respingerii ca tardive a pretenției date cu pronunțarea în această parte unei hotărâri noi de respingere a pretenției Olgăi Demian împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren. În rest, decizia din 19 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 10 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru urmează a fi menținute.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție
d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Olga Demian, reprezentată de avocatul Dumitru Bejenar.

Se casează parțial decizia din 19 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 10 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Olga Demian împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren în partea respingerii ca tardive a pretenției cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și se pronunță în această parte o hotărâre nouă prin care:

Se respinge pretenția Olgăi Demian împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Consiliului municipal Chișinău cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

În rest, decizia din 19 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 10 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru